Discurs del president Carles Puigdemont, 1-O Arc de Triomf

written by Redacció Unilateral | 3 d'octubre de 2022

Benvolguts compatriotes,

El 1r d'octubre de fa cinc anys, Catalunya va decidir en un referèndum legal i vinculant constituir-se en Estat independent en forma de república. Ho va fer malgrat l'atac antidemocràtic perpetrat per l'Estat espanyol, perquè el terreny de joc al qual vam aconseguir arrossegar-lo no li és propi. És el nostre. És el del desbordament democràtic, el de la mobilització ciutadana, el de la desobediència a la injustícia; és el de la fabulosa combinació de tothom, des de les institucions fins als milions de ciutadans passant per partits i organitzacions, per fer possible allò que el règim espanyol ens deia que era impossible.

L'Estat espanyol no podia ni pot competir amb res de tot això. Tinguem-ho sempre present, perquè aquesta és la fórmula de la victòria. Aquesta és la gran feblesa d'un estat molt potent, i aquesta és precisament la nostra gran fortalesa. I si es tracta de guanyar ens cal el desbordament democràtic permanent que va començar avui fa cinc anys. Res, absolutament res del que vam fer hauria estat possible sense la participació activa de milions de persones; sense el compromís de col·lectius que encara avui són objecte de la repressió de l'Estat. El referèndum porta els vostres noms i cognoms; les paperetes i les urnes seran sempre vostres i per això, passin els anys que passin, no deixaré d'expressar mai l'immens honor i l'agraïment que vaig sentir de ser president d'un país capaç de fer això.

Avui, tanmateix, no fem cap acte de nostàlgia. Que abandonin tota esperança aquells que, tant de Madrid estant com des de casa nostra mateix, ens demanen que ho deixem córrer. Que ens

canten les absoltes. Que ens diuen que no va servir de res, que no va sortir bé, que hem de superar el dol o que hem de girar full. O que hem d'anar per un altre camí. Que és massa difícil i que el principi de realitat ens aconsella menjar poc i pair bé.

Avui avisem a tots aquests il·lusos enterradors que el seu dol es dona per acomiadat. Que la nostra és una lluita que no caduca, com no caduquen cap de les causes justes per les quals milions de persones arreu del món continuen lluitant malgrat que ja fa anys que van deixar enrere el seu moment fundacional. Les lluites pels drets civils no s'acaben quan es trenca amb el règim que els oprimeix; avui molta gent a Europa és víctima del racisme i de la xenofòbia malgrat que disposem de les legislacions més avançades que puguin existir. A cap d'ells ningú no gosaria dir-los que el mandat fundacional, el mandat sorgit quan es van alçar contra la injustícia, ja ha caducat perquè l'objectiu de tenir una societat justa, sense racisme, sense discriminacions, encara no s'ha assolit. Ben al contrari, és l'existència de tanta injustícia la que ens obliga i ens vincula.

El nostre moment fundacional va ser fa cinc anys. El referèndum ja el vam fer, és vàlid i no cal tornar-lo a fer. Votar, ja vam votar. Cert, ningú va dir que amb allò ja en fèiem prou, sinó que començava un cicle que sabíem carregat d'incerteses. Ningú va prometre que seria fàcil, ni que fóssim infal·libles. Tota aquella narrativa que pretén infantilitzar el moviment, que pretén aigualir el que va ser una victòria rotunda i perfectament planificada i executada, és profundament injusta i interessada.

Sabíem, i això avui és més important que mai de recordar-ho, que a partir del referèndum teníem dret, teníem la legitimitat d'emprendre el camí per materialitzar la independència de Catalunya. I sabíem, també és important de recordar-ho precisament avui, que havíem trobat la fórmula de la victòria. Tot allò que s'aparti d'aquesta fórmula i d'aquella

legitimitat, afebleix i allunya l'horitzó.

És clar que hi ha gent interessada que l'horitzó s'afebleixi i s'allunyi. A l'Estat espanyol, totes les seves estructures hi treballen de valent. Ens espien com ho fan les autocràcies, s'infiltren impúdicament en les organitzacions independentistes, conspiren per fabricar proves i casos judicials que incriminin o ataquin la reputació d'independentistes, i fan servir tota la seva capacitat de pressió perquè la Unió Europea miri cap a un altre costat.

Fa cinc anys que construint un relat, que aquests dies veiem amb més virulència que mai, amb el qual amaguen a l'opinió pública espanyola el que el seu Estat va fer a la població indefensa de Catalunya. Perquè no ho poden explicar ni a casa seva, perquè la vergonya els perseguirà sempre.

Amb això ja hi comptàvem. El que avui hem de demanar, el que avui demanem tots aquí, és que ens mantinguem conjurats a reforçar i apropar l'horitzó, malgrat cants de sirena o cants de derrota. Que mantinguem el cap alçat, i que ens preparem cadascú a casa seva i tots col·lectivament, en els grups de xarxes socials, en les organitzacions civils, en els partits polítics i en les institucions, per reprendre la marxa allà on la vam deixar. Avui sabem millor que fa cinc anys quina serà la resposta de l'Estat, i avui sabem millor que mai que l'Estat no renunciarà a la violència, si cal la violència extrema, per retenir Catalunya al marge de la seva voluntat.

I també sabem com derrotar-los, perquè la fórmula de la victòria la tenim de fa cinc anys. Cal fer-la servir, i sobretot cal tenir voluntat de fer-la servir. Aquest és el propòsit del Consell per la República. Per això avui mirem més al futur que no pas al passat. Per això la Diada de l'onze de setembre va desmentir tots els oracles de la rendició. I per això cada nova inscripció al registre ciutadà del Consell els irrita i els cou, perquè no els cap al cap la possibilitat que algú es vulgui donar de baixa d'aquesta "meravellosa i

exemplar” monarquia espanyola.

El Consell proposa per aquesta segona fase del cicle que vam obrir fa cinc anys una mirada al futur compartida, una estratègia que sigui filla de l’estratègia de la victòria, que sabem que descol·loca l’Estat espanyol. No el descol·locarem per més bé que funcioni el govern autonòmic ni per més impecables que siguin les lleis autonòmiques que aprovi el Parlament. A cadascú li toca la seva feina.

Mentre es governa l’autonomia s’ha de culminar la independència i algú s’hi ha de posar. I tampoc no ens val l’actitud dels qui demanen que els avisem quan anem de debò. Algú ha de preparar el que vol dir “anar de debò”, no es farà per generació espontània ni deixant que vagi passant el temps.

Aquest algú és el Consell. Amb totes les nostres limitacions materials, i sobretot totes les agressions de què som víctimes. Però amb tota l’ambició i legitimació política per fer-ho. Avui, si hi ha una taula a la qual hem d’estar encadenats i de la qual no ens hauríem d’alçar mai és la taula de diàleg entre nosaltres, entre els germans d’Esquerra, de Junts per Catalunya, de les CUP, d’Òmnium i de l’Assemblea. L’acte d’avui aplega aquesta voluntat, i vull agrair enormement que hi sigueu tots, que malgrat els problemes que sabem que tenim, avui tothom és en aquesta taula.

Una taula on fem possible pressionar i recosir alhora; que combini amb eficàcia i intel·ligència les diferents fortaleses que tenim. Us tenim a tots vosaltres, malgrat tots els malgrats. Ho vau demostrar a la darrera Diada nacional. Això és una fortalesa. Tenim els vots de la gent, representats al Parlament de Catalunya i a la immensa majoria d’ajuntaments del país. Això és també una gran fortalesa. I tenim el reconeixement internacional de les violacions de drets polítics, de detencions arbitràries i de persecució política que comet l’Estat espanyol contra el moviment democràtic per la independència de Catalunya. I aquesta és una gran feblesa

de l’Estat que hem de saber aprofitar.

És cert que és un estat poderós, gran i forçut. Però els seus fonaments estan corcats, estan podrits. Una monarquia que ve del franquisme; un sistema judicial atrapat en el bucle del franquisme que es va renovant generació rere generació; un sistema mediàtic al servei de la claveguera policial i política; un sistema universitari que regala títols als seus polítics i benefactors; un sistema econòmic extractiu i que empobreix les regions d’Espanya. I una Espanya addicta als diners que extreu de Catalunya cada any, i que es nega a anar a rehabilitació.

Hem de ser capaços de constituir-nos en desbordament democràtic permanent, perquè aquests fonaments no resistiran la nostra força. Espanya em va dir, per boca del seu president, que no faríem el referèndum. El seu tribunal constitucional, polititzat fins al moll de l’os, ens va amenaçar si el fèiem. El vam fer, però sobretot el vau fer. Vau fer un acte democràtic de confiança en nosaltres mateixos, que és el millor que li pot passar a una societat. Vau ser allò que l’Europa democràtica malda per ser: un poble conscient i actiu, pacífic i respectuós, que es converteix en la primera línia de defensa de la democràcia contra tot abús i tot autoritarisme. Vau ser desbordament democràtic.

Ho va veure tot el món. Fa cinc anys Europa va veure com milions dels seus ciutadans es donaven de baixa d’Espanya, i milers eren agredits de manera violenta per la policia d’un dels seus estats membres. No va dir res, i ara sabem que la pressió espanyola ho va impedir. Però va adonar-se que hi havia un desbordament democràtic. Que tothom tingui clar que els vots que permeten governar les institucions venen d’aquest desbordament. I és ben normal i comprensible que comencem a adreçar-nos als qui en tenen la responsabilitat, per tal que es posin al servei d’allò que vam decidir avui fa cinc anys. És un repte que el Consell es proposa encapçalar, per si de cas algú es despista, i un cop ha agafat els nostres vots, ja

no el veiem més. Si no s'avança en la direcció marcada en el referèndum legal, democràtic i vinculant, el Consell té l'obligació de posar-s'hi al davant. Perquè les porres que amenacen la democràcia no es van acabar ara fa cinc anys; hi ha noves porres, menys evidents però amb idèntic propòsit. Porres de paper, porres polítiques, porres judicials, que continuen agredint-nos per impedir la culminació del procés d'independència.

Què hem de fer davant d'aquestes porres? El mateix que vam fer fa cinc anys. I qui ho ha de fer? Els mateixos que hi érem. Ho hem de fer combinant allò que la societat civil ens reclama: pressionar i recosir. Recosim-nos per pressionar millor; activem-nos per desactivar-los a ells; reunim-nos entre nosaltres per evitar que ens divideixin; preparem-nos per no perdre moments ni oportunitats.

Si al nostre país la pluja no sap ploure, fem que les victòries sàpiguen guanyar. No som millors que ningú, ni superiors a res. Som catalans i volem continuar sent-ho, senzillament. Volem parlar en català sense demanar permís ni haver de fer militància lingüística; volem disposar dels recursos que generem per erradicar la pobresa i assegurar el benestar de tothom; volem tenir les eines per ser un país econòmicament pròsper, competitiu, avançat i socialment just. Volem viure en democràcia, en un estat on el seu cap d'estat pugui retre comptes dels seus actes. I volem respecte i dignitat pel fet de ser catalans, de la mateixa manera que tots els pobles mereixen respecte i dignitat pel fet de ser poble. Tot això sabem que no ho aconseguirem mai dins d'Espanya. I si alguns s'hi resignen, nosaltres no. Com que no ens hi resignem, i com que ens preparem per no resignar-nos-hi, avui hem de cridar més fort que mai, amb totes les veus, les discrepàncies, els accents i els orígens del nostre poble, Visca Catalunya lliure!

Carles Puigdemont, president del Consell per la República Catalana